U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové, JUDr. Zdeňka Kühna, Mgr. Daniely Zemanové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobkyně: **K. M.**, zastoupené Mgr. Markem Janstou, LL.M., advokátem se sídlem Palackého 267, Mladá Boleslav, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra, odboru azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 5. 2010, č. j. OAM-93/LE-BE03-P12-2010, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 11. 10. 2010, č. j. 46 Az 18/2010 - 46,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Odměna advokáta Mgr. Marka Jansty **se určuje** částkou 2880 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Dne 16. 4. 2010 podala žalobkyně žádost o udělení mezinárodní ochrany. V záhlaví specifikovaným rozhodnutím ze dne 5. 5. 2010 žalovaný rozhodl, že žádost je nepřípustná podle § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o azylu“), a že se řízení zastavuje podle § 25 písm. i) téhož zákona. Žalobu žalobkyně proti tomuto rozhodnutí zamítl krajský soud výše uvedeným rozsudkem ze dne 11. 10. 2010, proti němuž nyní žalobkyně brojí kasační stížností.

[2] Správní orgán v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že již v minulosti (v roce 2004) jedné žádosti žalobkyně o udělení azylu nebylo vyhověno. Podle žalovaného jsou důvody nové žádosti stejné jako v případě předchozí žádosti; žalobkyně uvedla, že byla

členkou politické strany Ar-Namys a účastnila se akcí této strany, pak jí bylo kvůli tomu vyhrožováno ze strany policejních orgánů (jediný rozdíl oproti předchozí žádosti spočívá v tom, že v původním řízení tvrdila, že byla toliko sympatizantkou uvedené strany). Žalovaný zároveň zhodnotil i zprávy o aktuálním vývoji v Kyrgyzstánu, zvláště s ohledem na události související se svržením režimu prezidenta Kurmanbeka Bakijeva, ke kterému došlo v dubnu roku 2010. Správní orgán dospěl k závěru, že žalobkyni nehrozí v případě jejího návratu do vlasti nebezpečí, neboť dle jeho poznatků nenáleží ke skupině vysokých představitelů bývalého režimu, ani k příbuzným svrženého prezidenta Bakijeva. Žalobkyně nadto svou druhou žádost o udělení mezinárodní ochrany podala až poté, co jí bylo rozhodnutím Policie ČR ze dne 8. 4. 2010 uloženo správní vyhoštění, přičemž v rámci řízení o správním vyhoštění bylo žalovaným vydáno závazné stanovisko, v němž rovněž nebyl shledán důvod znemožňující žalobkyni vycestování do země původu ve smyslu § 179 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců"). Opětovné podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany proto považoval žalovaný za účelové.

[3] Krajský soud se s hodnocením žalovaného ztotožnil. Konstatoval, že základní důvod, pro který žalobkyně opakovaně žádá o udělení mezinárodní ochrany, je stále týž (problémy spojené s její údajnou činností ve straně Ar-Namys). Soud přitom neuvěřil jejímu tvrzení uvedenému ve druhé žádosti, tedy že byla dokonce členkou této strany. Na zákonnosti rozhodnutí o nepřípustnosti nové žádosti dle soudu nic nemění ani žalobkyní nově předkládané důkazy (čtyři předvolání z let 2006 a 2007, jimiž kyrgyzské státní orgány předvolávaly žalobkyni v pozici obviněné). K námitce žalobkyně, že se žalovaný nezabýval možným porušením zásady *non-refoulement* v případě jejího vycestování do země původu, krajský soud uvedl, že v daném řízení nebylo povinností správního orgánu řešit tuto otázku. Tuto povinnost má pouze v případě, že věcně rozhoduje o udělení mezinárodní ochrany.

II.

[4] Žalobkyně (dále též „stěžovatelka") v kasační stížnosti uvedla, že ji bylo v zemi původu bráněno v právu na svobodu politického přesvědčení, což mělo podobu postihů ze strany státních orgánů, konkrétně bezdůvodných předvolání k policii a šikany ze strany dalších orgánů veřejné moci. Stěžovatelka se domnívá, že odůvodnění napadeného rozsudku je nedostatečné a že krajský soud pochybil, jestliže opakované jednání policie vůči ní vyhodnotil pouze jako jakýsi exces a označil za neprokázanou souvislost mezi jednáním policie a politickou činností stěžovatelky. Soud se dále chybně ztotožnil s tvrzením správního orgánu, podle nějž se stěžovatelka nemůže dovolávat zásady *non-refoulement*. V případě návratu do vlasti se stěžovatelka obává opakování popsaného jednání ze strany státních orgánů. Stěžovatelka zároveň požádala o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti.

[5] Ustanovený zástupce v doplnění kasační stížnosti namítl, že stěžovatelka v žalobě jako důvod žádosti o udělení azylu uvedla mimo jiné pronásledování její osoby mocenskými orgány Kyrgyzské republiky, jmenovitě orgány tamní tajné policie a policie. Uvedené pronásledování dokládala celkem čtyřmi předvolánkami policie, na kterých je jméno stěžovatelky uvedeno s označením osoby podezřelé ze spáchání trestného činu.

Důvodem této perzekuce stěžovatelky byla její účast na mítincích a politické činnosti opoziční politické formace Ar-Namys. Vzhledem k časové kontinuitě předvolání stěžovatelky k policejním výslechům je patrné, že její osoba je dlouhodobě ze strany mocenských orgánů domovského státu pronásledována za politické názory. Stěžovatelka spatřuje v postupu soudu nezájem blíže se zabývat úrovní dodržování lidských práv v zemi jejího původu, kdy stav ochrany lidských práv a dodržování zákonnosti v této zemi je tristní. Soud pominul výpověď stěžovatelky, která od počátku azylového řízení tvrdila, že byla před svým nuceným odchodem z území Kyrgyzské republiky vystavena opakovanému nátlaku policejních složek, kdy jí bylo vyhrožováno fyzickou likvidací.

[6] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry krajského soudu. K námitkám právního zástupce stěžovatelky uvedl, že nemohou být předmětem soudního přezkumu v tomto řízení, neboť žaloba i kasační stížnost směřovaly do správního rozhodnutí procesní povahy, v němž správní orgán vůbec neposuzoval věcné důvody z hlediska naplnění některé z forem mezinárodní ochrany.

III.

[7] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelů ve smyslu § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s."). K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech azylu (mezinárodní ochrany) lze pro stručnost odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39 (publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS; všechna zde uváděná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

[8] K nyní posuzované věci je třeba předně uvést, že stěžovatelčinu žádost o udělení mezinárodní ochrany shledal žalovaný nepřípustnou ve smyslu § 10a písm. e) zákona o azylu. Konstatoval přitom, že se jedná o opakovanou žádost, v níž stěžovatelka neuvedla žádné nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez jejího vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. K úpravě opakovaných žádostí o mezinárodní ochranu, jak je v zákoně o azylu obsažena od 21. 12. 2007, se Nejvyšší správní soud vyjádřil např. v rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65. Zde uvedl, že *„[i]nstitut opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neslouží k upřesňování či skutkovému doplňování předchozí žádosti. Jeho hlavním smyslem a účelem je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího řízení. Zpravidla se přitom může jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času a jako takové lze připomenout zejména změnu situace v zemi původu nebo změnu poměrů ve vztahu k osobě žadatele."*

[9] Správní orgán tedy při rozhodování o opakované žádosti o mezinárodní ochranu hodnotí jednak to, zda žadatel uvádí nové skutečnosti nebo zjištění, a dále to, zda se jedná o takové skutečnosti či zjištění, jež nebyly bez vlastního zavinění žadatele zkoumány v předchozím řízení. Jak přitom uvedl Nejvyšší správní soud v cit. rozsudku č. j. 9 Azs 5/2009 - 65, za nové skutečnosti nebo zjištění je nutno *„považovat nikoli jakékoli nové skutečnosti nebo zjištění, ale pouze takové, které by prima facie mohly mít dopad do*

hmotněprávního postavení žadatele. Ostatně v jiných případech by nové správní řízení pozbývalo jakéhokoli smyslu, protože jeho výsledek by byl předem daný a ve svém důsledku by takové správní řízení nekorespondovalo s požadavkem hospodárnosti vnímaným jakožto dosahování žádoucích výsledků s co nejmenšími možnými náklady.“ V případě, že tyto požadavky nejsou naplněny, správní orgán již opětovně nehodnotí věcně otázku, zda má stěžovatel nárok na udělení některé formy mezinárodní ochrany (s možnou výjimkou doplňkové ochrany, ale k tomu blíže viz níže). I při následném soudním přezkumu rozhodnutí správního orgánu je předmětem přezkumu zejména otázka, zda byly naplněny uvedené požadavky.

[10] S takto vymezeným předmětem nynějšího soudního přezkumu se však některé z kasačních námitek uplatněných stěžovatelkou míjí. Námitkami, že stěžovatelka byla před svým nuceným odchodem z území Kyrgyzské republiky vystavena opakovanému nátlaku policejních složek, že ji zde bylo bráněno v realizaci práva na svobodu politického přesvědčení apod., se proto Nejvyšší správní soud nebude zabývat. Relevantní ve vztahu k otázce, zda byl namístě závěr o nepřípustnosti žádosti stěžovatelky, jsou stěžovatelkou nově předložená předvolání ze strany mocenských složek Kyrgyzské republiky z let 2006 a 2007. Nejvyšší správní soud se však ztotožňuje s hodnocením žalovaného a krajského soudu, že z nich není patrné, že by mohly mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky. Jednak z nich není patrné, z čeho je v daných řízeních stěžovatelka obviněna a zda mají tato řízení nějakou souvislost s její tvrzenou politickou činností před odchodem z Kyrgyzstánu v roce 2004. Ale co je ještě podstatnější, v dubnu roku 2010 došlo ke svržení režimu prezidenta Bakijeva, kterého stěžovatelka označila za původce jejího pronásledování. Posuzování toho, zda jsou dány důvody k udělení azylu, má přitom do jisté míry i prospektivní charakter. Jak Nejvyšší správní soud konstatoval např. v rozsudku ze dne 24. 11. 2005, č. j. 4 Azs 76/2005 - 73, pokud v zemi, v níž byl žadatel pronásledován pro své aktivní politické postoje (respektive tvrdí, že byl pronásledován), dojde k takové změně politické situace, že tvrzená perzekuce již nadále nehrozí, odpadá v takovém případě i potřeba mezinárodní ochrany formou azylu.

[11] Stěžovatelka dále namítla, že krajský soud pochybil, jestliže uvedl, že se v daném řízení nemůže dovolávat zásady *non-refoulement*. K tomu Nejvyšší správní soud předně uvádí, že otázka, zda je správní orgán povinen posoudit udělení doplňkové ochrany a odůvodnit své rozhodnutí v tomto směru i v případě, že zastavuje řízení podle § 25 písm. i) ve spojení s § 10a písm. e) zákona o azylu, je nyní předložena rozšířenému senátu zdejšího soudu, a to ve věci vedené pod sp. zn. 3 Azs 6/2011. Senát rozhodující v nynějším řízení má nicméně za to, že je oprávněn o kasační stížnosti stěžovatelky rozhodnout a nemusí přerušit řízení do doby zodpovězení uvedené otázky rozšířeným senátem. Žalovaný se totiž v odůvodnění svého rozhodnutí zabýval také tím, jaká je v současné době situace v Kyrgyzstánu a zda zde stěžovatelce nehrozí v případě jejího návratu nebezpečí. Dospěl přitom k závěru, že nepatří mezi osoby, které by byly spjaty s nedávno svrženým režimem, a že tedy nemusí mít z případného návratu obavy. Správní orgán se tedy vypořádal s možnou kolizí svého rozhodnutí o zastavení řízení se zásadou *non-refoulement*. Nutno dodat, že logicky a přesvědčivě. Nejvyššímu správnímu soudu není zřejmé, proč by stěžovatelka měla mít po návratu do země původu obavu z opakování jednání, kterému byla dle svých tvrzení vystavena před tím, než ji opustila, jak namítá v kasační stížnosti. Jak již bylo uvedeno v předchozím bodě, režim prezidenta Bakijeva, kterého stěžovatelka

označila za původce jejího pronásledování, byl v roce 2010 svržen, a tím, kdo nyní může mít potenciálně obavy z pronásledování, jsou spíše jeho stoupenci.

[12] Nutno dodat, že kasační soud neshledal ani žádné pochybení krajského soudu tak výrazné intenzity, o němž by bylo možno se důvodně domnívat, že zapříčinilo odlišnost rozhodnutí ve věci samé, a které by způsobilo přijatelnost kasační stížnosti.

[13] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti. Za těchto okolností soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a z tohoto důvodu ji odmítl.

[14] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

[15] Žalobkyni byl ustanoven zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8, § 120 s. ř. s.). Výše odměny advokáta byla stanovena podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, a to za jeden úkon právní služby spočívající v písemném podání týkajícím se věci samé ze dne 20. 5. 2011, a náhrady hotových výdajů, tedy ve výši 2100 Kč a 300 Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. d), § 13 odst. 3 citované vyhlášky], celkem 2400 Kč. Protože ustanovený advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku 480 Kč, odpovídající dani, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Ustanovenému advokátovi se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 2880 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. června 2011

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně
senátu